

արդեւս | in view — 2023 | 2024

Արեւմտահայ մշակոյթի նպաստի ծրագիր

Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն
Հայկական Համայնքներու Բաժանմունք

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

1. ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ
2. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ
3. ԴԻՄԵԼՈՒ ՉԱՓԱՆԻՇԵՐ
4. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ՉԱՓԱՆԻՇԵՐ
5. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ
6. ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
7. ՆՊԱՏՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱՀԱՇԻԻ
8. ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

● ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ

Գալուստ Կիլպենկեան Հիմնարկության Հայկական Բաժանմունքը (այսուհետ՝ ԳԿՀ) կը մեկնարկէ արդ եւս մշակութային նպաստի ծրագիրին երրորդ շրջանը. անոր նպատակն է ամրապնդել լեզուի եւ մշակոյթի միջեւ հարազատ կապը, եւ ստեղծել նախադրեալներ որ արեւմտահայերէն լեզուն եւ մշակոյթը հարստանան ու զարգանան: Այս առաջատար ծրագիրին միջոցով Բաժանմունքը պիտի շարունակէ աջակցիլ հայերէնով ժամանակակից մշակոյթ եւ մտածողութիւն ստեղծող նախաձեռնութիւններուն:

արդ եւս-ի նպատակն է ոգեշնչել, նպաստել եւ աջակցիլ մշակութային եւ ստեղծագործական ոլորտներու նորարարութեան եւ ժամանակակցութեան՝ ապահովելու արեւմտահայ լեզուին ու մշակոյթին կենսունակութիւնը, որ սերտօրէն կապուած է նաեւ եկող սերունդներու կենսունակութեան: Որպէս ընկերային վերափոխումի գործիք, մշակոյթը կ'անէ կեդրոնական դիրք մը: Այս առումով, արդ եւս կ'աջակցի նաեւ մշակութային մեր իրականութեան մէջ իսկական փոփոխութիւն բերող ազդու գործիչներու, եւ կը կը ձգտի ներշնչելու մարդիկ եւ համայնքներ, որպէսզի անոնք փորձընկալեն, վերաիմաստաւորեն եւ տարածեն մշակոյթ մը՝ թարմ գաղափարներու մշակումով եւ կիրարկումով. գաղափարներ որոնք կը մղեն պատկերացնելու արեւմտահայերէնի եւ արեւմտահայ մշակոյթի կենսունակ ապագան:

Հիմնարկութիւնը պիտի հովանաւորէ տարեկան մինչեւ տասը ծրագիր՝ իւրաքանչիւրին համար առաւելագոյնը 10,000 Եւրօ նպաստով:

● ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

արդ եւս ծրագիրը անհատներու եւ խմբակներու առիթ կու տայ արեւմտահայերէնով ստեղծելու մշակութային զանազան արտադրութիւններ: Մշակութային արտադրութիւն կը նշանակէ որեւէ կիրարկութիւն, արտայայտութիւն, ներկայացում, գիտելիք, ձիւրք, ինչպէս նաեւ որեւէ գործիք, միջոց, եւ «տարածութիւն» ուր լեզուն կարեւորագոյն գործօնն է:

Այս պարունակին մէջ, մշակոյթ եզրը գործածուած է իր լայն իմաստով եւ կը ներգրաւէ արուեստի բոլոր բնագաւառներն ու դրսեւորումները, յատկապէս կեդրոնանալով ստեղծագործութեան եւ ժամանակակցութեան գործօններուն վրայ: 21-րդ դարուն յարիւր եւ առնչելի մշակութային արտադրութիւնը անհրաժեշտ է համայնքային թարմացումին եւ անոր զարգացումին համար:

արդ եւս ծրագիրին առաջնահերթութիւններն են.

- Արժեւորել արեւմտահայերէնով ստեղծագործելը:
- Զօրացնել լեզուի ու մշակոյթի միջեւ հարազատ կապը, ապահովելու երկուքին զարգացումը:
- Շեշտել մշակոյթի յարակցական ուժն ու կարողականութիւնը:
- Խթանել մշակութային գործունէութիւնը եւ մասնակցութիւնը, որպէս հզօրացումի եւ մշակութային հնարաւորութիւններու գործածութեան կարեւոր միջոց, եւ որպէս զարգացումի աղբիւրներու փոխանցումի, ստեղծումի եւ բարեշրջումի կարեւոր գործօն:
- Շեշտել մշակոյթի հսկայական կարողականութիւնը եւ ուժը՝ հասարակութիւնը փոխակերպելու եւ անոր վրայ ազդելու:
- Մշակութային հնարաւորութիւններու կայուն եւ յարատեւ ստեղծումին եւ անոնց գործածութեան միջոցով խթանել զարգացումի ուղղութիւններ, անոնց նորացումը եւ փոխանցումը ապագա սերունդներուն:
- Քաջալերել ժամանակի ընթացքին զարգացող եւ երկարաժամկետ կիրարկութիւններ, որոնք պիտի երաշխաւորեն արեւմտահայ մշակոյթի կենսունակութիւնը:
- Զարգացնել նորարար մշակութային կիրարկութիւններու ցանց մը՝ ապահովելու անոնց տեսանելիութիւնը հայկական աշխարհին մէջ:
- Զօրաշարժել մշակոյթը եւ հայկական ձայներու բազմազանութիւնը՝ ապահովելու աւելի՛ զգալի ներկայութիւն:

- Ստեղծել բաց միջավայր, ուր բոլորը կրնան մշակոյթ ստեղծելու եւ պահպանելու գործընթացին մասնակցիլ եւ անոր պատասխանատուութիւնը կրել՝ խրախուսելով ստեղծագործութիւնը եւ ներարարութիւնը:
- Անդրադառնալ համամարդկային հիմնահարցերու եւ կապեր հաստատել այլ մշակոյթներու հետ՝ արեւմտահայերէնի միջոցով:
- Ապահովել տարբեր սեռերու մասնակցութեան հաւասարութիւնը:
- Ապահովել երիտասարդներու մասնակցութիւնը հասարակաց մշակութային շրջարկին եւ ինքնութեան ձեւաւորման մէջ:
- Ապահովել հայկական տարբեր համայնքներու կենսունակութիւնը մշակոյթի միջոցով:
- Գործածել մշակոյթին ուժը լեզուն եւ նոյնիքն մշակոյթը թարմացնելու համար՝ օգտագործելով մշակոյթը որպէս զարգացումի եւ առաջընթացի շարժիչ ուժ, որպէս իմաստի եւ կենսունակութեան աղբիւր, որպէս ստեղծագործութեան եւ նորարարութեան աղբիւր, եւ որպէս տեղական եւ միջազգային մարտահրաւերներ դիմագրաւելու եւ լուծումներ գտնելու աղբիւր:

● ԴԻՄԵԼՈՒ ՉԱՓԱՆԻՇԵՐ

Այս նպաստի դիմումագիրը բաց է բոլոր անոնց որոնք փափաքին արեւմտահայերէնով մշակութային նիւթեր արտադրել՝ Սփիւռքէն եւ Հայաստանէն:

Դիմումները կրնան կատարուիլ անհատական կամ խմբային, ինչպէս նաեւ ոչ-շահութաբեր կազմակերպութիւններու կողմէ: Տասնըութ տարեկանէն վեր բոլորը կրնան դիմել, բացի շահոյթ հետապնդող կազմակերպութիւններէ: Պարտադիր չէ որ դիմողները ըլլան կայացած կամ փորձառու արուեստագէտներ:

Ծրագիրները կրնան ըլլալ բազմա/միջգիտակարգային, օրինակ՝

- Արուեստի տարբեր բնագաւառներ, ժառանգութիւն (որպէս ներշնչումի աղբիւր), եւ մարդաբանական գիտութիւններ:
- Գաղափարներ, փորձառութիւններ, եւ տարբեր զգացումներ արտայայտելու ստեղծագործական դրսեւորումներ, որոնք կրնան ներառել հետեւեալ ձեւաչափերը, բայց չեն սահմանափակուիր անոնցմով՝
 - Տեսողական արուեստներ:
 - Գրականութիւն, գրաքննադատութիւն, վերլուծական յօդուածներ, թարգմանութիւններ (գիրք, ձայնագիրք, թերթ, ամսագիր, կայքէջ, առցանց հրատարակութիւններ, շարանկար...):
 - Բազմա/միջգիտակարգային բնագաւառներ, որոնք զոյացած են արդի հաղորդակցութեան ձեւերու շնորհիւ:
 - Նոր երաժշտութիւն:
 - Թատրոն, կատարողական արուեստներ:
 - Տեսանիւթեր եւ այլ արտայայտչամիջոցներ՝ կահոնքներ (installations), animations, blogs, vlogs, YouTube-ի կայաններ, ձայնային ծրագիրներ (podcasts), յաւելումներ եւ այլն:
 - Ձայնասփիւռի յայտագիրներ եւ այլ ստեղծագործ եւ առցանց հեռարձակումներ:

Դիմում ներկայացնելէ առաջ, դիմորդներէն կը խնդրուի ուսումնասիրել հետեւեալ էջերը ուր նշուած են նախորդ տարիներու նպաստառուներուն նախագիծերը՝ վաւեր նախագիծերու մասին աւելի լաւ պատկերացում կազմելու համար.

[2022-ի նպաստառուներ](#)

[2023-ի նպաստառուներ](#)

● ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ՉԱՓԱՆԻՇԵՐ

արդ եւս նպաստի դիմումները պիտի գնահատուին հետեւեալ չափանիշերու հիման վրայ՝

- Ստեղծագործ եւ նորարար տարրերու եւ մտքերու առկայութիւն:
- Նիւթերու առնչելիութիւն:
- Մշակութային բազմազանութիւն, ժամանակակից եւ աշխարհին հետ առնչուող նիւթերու անդրադարձ:
- Նորարարութիւն արեւմտահայերէնի գործածութեան մէջ:
- Աշխատանքի եւ բովանդակութեան որակ:
- Յառաջադէմ մտեցումներու որդեգրում:
- Մշակութային արտադրութիւն որ ձեւաւորուած ըլլայ տարբեր արտայայտչամիջոցներով եւ աւանդութիւններով, որոնք պարունակեն նոր գիտելիքներ եւ կիրարկութիւններ:
- Ժամանակակից արտայայտչամիջոցներու գործածութիւն:
- Լեզուի գործածութիւն որպէս արտայայտութեան հիմնական միջոց:

Յատուկ ուշադրութիւն պիտի դարձուի ծրագիրներու, որոնք՝

- Դիմագրաւեն մարտահրաւերներ մշակոյթի եւ արուեստի բնագաւառներուն մէջ:
 - Դիմեն յստակ լսարանի կամ թիրախի մը, ներառեալ աննկատ մնացած շրջանակները:
 - Ներգրաւեն կիներն ու երիտասարդները:
 - Շարունակեն ունենալ իրենց դրական ազդեցութիւնը ծրագիրի աւարտէն ետք:
 - Անդրադառնան բնապահպանական եւ կենսոլորտի հարցերու՝ երբ եւ եթէ հնարաւոր է:
- Յանձնարարելի է որ դիմողները օգտուին այժմու միջազգային յաջող մշակութային գործունէութիւններէն, եւ փորձեն այդ օրինակները համարկել մեր հայկական իրականութիւններուն մէջ:

● ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ԸՆԹԱՅԱԿԱՐԳ

Ծրագիրներու գնահատումը պիտի կատարուի ԳԿՀ-ի կողմէ, մասնագէտներու խորհրդակցութեամբ: Արդիւնքները պիտի հրապարակուին դիմումի վերջնաժամկետէն վեց շաբաթ ետք:

● ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ

Այս նպաստի դիմումը բաց պիտի ըլլայ իւրաքանչիւր տարուայ աշնան:

- Դիմումներու վերջնաժամկետն է **31 յունուար 2024-ը** (Լիզպոնի ժամով 23:59-ին):
- Արդիւնքները պիտի յայտարարուին 15 մարտ 2024-ին:

Յանձնարարելի է դիմումը վերջին օրուայ չձգել:

● ՆՊԱՍՏՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱՀԱՇԻԻ

արդ եւս ծրագիրը նպատակադրած է տարեկան մինչեւ տասը ծրագիր հովանաւորել: Ընդունուած ծրագիրներուն քանակը կախեալ պիտի ըլլայ նաեւ դիմումներու թիւէն ու որակէն: Իսկ ընդունուած ծրագիրներուն նպաստի գումարը կախեալ է ծրագիրէն, բայց գումարը չի կրնար գերազանցել 10,000 Եւրօն, եւ նպաստը կարելի չէ նորոգել: Նոյն դիմողը միայն մէկ նպաստ կրնայ ստանալ, իսկ անոնք որոնք չեն յաջողած, կրնան կրկին դիմել:

● ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԹԱՅԱԿԱՐԳ

Բոլոր դիմումները պէտք է ըլլան առցանց, Հայկական Բաժանմունքի առցանց դիմումագիրի համակարգին միջոցով. դիմողներէն կը խնդրուի գրանցուիլ եւ իրենց անունով MyGulbenkian հաշիւ մը ստեղծել, որմէ ետք կարելի պիտի ըլլայ դիմումը ներկայացնել:

Դիմումը կարելի է կատարել հայերենով, անգլերենով եւ ֆրանսերենով:

Դիմողներն կը խնդրուի իրենց ծրագիրին վերաբերեալ մանրամասն նախահաշիւ ներկայացնել:

Յաւելեալ տեղեկութիւններ՝

- Նպաստառու ծրագիրները կրնան ներկայացուիլ ԳԿՀ-ի տարբեր ցանցերուն վրայ, ապահովելու անոնց տեսանելիութիւնը:
- Յաւելեալ տեղեկութիւններու եւ յստակացումներու համար գրել՝ carmenias@gulbenkian.pt հասցէին, իբր վերնագիր նշելով՝ **in view culture programme**:
- ԳԿՀ-ի ներկայ ինչպէս նաեւ այլ ծրագիրներու մասին կարդալու եւ տեղեկանալու համար այցելել՝ <https://gulbenkian.pt/armenian-communities/hy/> կայքէջը, բաժանորդագրուիլ լրատուին եւ հետեւիլ [Facebook](#)-ի պաշտօնական էջին:

Անձնական տուեալներու պաշտպանութիւն

(Եւրոպական օրէնսդրութիւնը կը պարտադրէ այս բաժինը ընդգրկել դիմումնագիրին մէջ)

Անձնական տուեալներու գործածութեան միակ նպատակը պիտի ըլլայ գնահատել տուեալ նպաստի դիմումի ծրագիրը (արդ ես | in view), որ պիտի կատարուի Գալուստ Կիւլբենկեան Հիմնարկութեան (այսուհետեւ՝ ԳԿՀ) կողմէ: ԳԿՀ-ն պիտի ըլլայ երկրորդ մարմինը որ պիտի ունենայ տուեալներու գործածութեան իրաւունք:

Որեւէ ժամանակ, անհատը կրնայ խնդրել որ իրեն տրուի իր անձնական տուեալներու գործածութեան վերաբերեալ տեղեկութիւններ՝ գրաւոր նամակ մը յղելով հետեւեալ իմակի հասցէին privacidade@gulbenkian.pt:

Անհատին անձնական տուեալները պիտի պահուին այնքան ժամանակ որքան պէտք է նպաստի դիմումնագիրը գնահատելու: Բացի այն պարագաներէն երբ օրէնքը կը հաստատէ թէ այլ ժամկէտներ պէտք է յարգուին: Որոշ տեղեկութիւններ (օրինակ՝ անուն, դիմումի թուական, նպաստի պայմաններ եւ ժամկէտներ, ինչպէս նաեւ այլ անձնական տուեալներ որոնք առկայ են ծրագիրին աշխատանքներուն եւ կամ վերջնական հրատարակութիւններուն մէջ) ընդմիջտ պիտի պահուին ԳԿՀ-ի կողմէ, որպէսզի համատեղուին նմանատիպ տեղեկութիւններու հետ, իրենց համապատասխան մշակութային պարունակին մէջ:

Որեւէ ժամանակ, անհատը կրնայ խնդրել որ իր անձնական տուեալներու գործածութեան համար իր տուած հաւանութիւնը չեղեալ համարուի: ասիկա կարելի պիտի ըլլայ ընել առկայ օրէնսդրութեան համաձայն, եւ իր անդրադարձը պիտի չունենայ տուեալներու գործածութեան վրայ որ հիմնուած էր նախապէս տրուած հաւանութեան վրայ: Հաւանութեան չեղարկումը կը նշանակէ թէ ԳԿՀ-ն չի կրնար անձնական տուեալները գործածել այն նպատակով որուն գործածութեան շուրջ նախապէս հաւանութիւն ունէր: ասիկա իր հերթին կը նշանակէ թէ անհատին դիմումնագիրը այլեւս ի գորտն չէ:

Առկայ օրէնսդրութեան համաձայն, տուեալներու գործածութեան հսկիչ մարմինը կ'երաշխաւորէ որ անհատը կարենայ իր տուեալներուն հասնիլ, կամ խնդրել որ իր անձնական տուեալները ստուգուին, սրբագրուին, կամ ջնջուին, ինչպէս նաեւ սահմանափակուին:

Տուեալներու գործածութեան հսկիչ մարմինը կ'երաշխաւորէ որ պէտք եղած ապահովական եւ ճշգրիտ միջոցները պիտի կիրարկուին անհատին անձնական տուեալներուն գործածութեան ժամանակ թէ՛ այն պարագային երբ տուեալները գործածուին այս մարմինին կողմէ, թէ՛ ալ երբ անոնք գործածուին այլ մարմիններու կողմէ, որոնց հետ համաձայնութիւն կնքուած է:

Տուեալ նպաստի դիմումնագիրը համակարգելու նպատակով, տուեալներու գործածութեան հսկիչ մարմինը կրնայ տուեալները գործածել ուղղակիօրէն եւ կամ գործակից մարմիններու միջոցով: այս վերջինս միայն կը պատահի այն պարագային երբ, ըստ օրէնքի, համապատասխան պայմանագիրներ կան այս գործակից մարմիններուն հետ:

Տուեալ նպաստի դիմումնագիրը համակարգելու ծիրին մէջ, ԳԿՀ-ն կրնայ անձնական տուեալները փոխանցել գործակից մարմիններու որպէսզի անոնք հրատարակուին եւ գործածուին կազմակերպութեան հաղորդակցութեան նկատառումներով: Այս գործակից մարմինները կրնան Եւրոպական Միութեան սահմաններուն մէջ գտնուիլ, կամ ըլլալ արտասահման: այս վերջինին պարագային, ըստ օրէնքի, համապատասխան ընթացակարգեր ի գործ պիտի դրուին տուեալներու պաշտպանութիւնը մշտապէս ապահովելու համար:

Անհատը կրնայ բողոքի հայց ներկայացնել Փորթուկալական Ազգային Բշխանութիւններուն ("Comissão Nacional de Proteção de Dados"), եթէ պատճառ մը ունի կարծելու թէ տուեալներու գործածութեան երկու հսկիչ մարմինները վերոնշեալ պայմանները չեն յարգած տուեալներու պաշտպանութեան մէջ: